

слід зазначити наступне: лібералізація валютного ринку, повинна проводитися в умовах досягнутої макроекономічної стабільності, міцного валютно-фінансового становища країни, здорової і ефективно функціонуючої банківської системи [3]. Реформи, які в цьому випадку проводяться, досягають своїх цілей, стають стимулом для розвитку зовнішньоекономічної діяльності та інтеграції національної економіки в систему світового господарства.

Література:

1. Фесик Н.Ю. Актуальні проблеми функціонування валютного ринку в Україні та шляхи їх подолання [Електронний ресурс] / Н.Ю. Фесик, М.Г. Марич – Режим доступу: <http://intkonf.org>.

2. Луцишин З.О. Стратегія економічної інтеграції України в умовах фінансової глобалізації / З.О. Луцишин // Зовнішня торгівля. – 2009. – № 3–4. – С. 128–131.

3. Ковалевський А.О. Проблеми розвитку валютної системи та валютного ринку в Україні, шляхи їх вирішення [Електронний ресурс] / А.О. Ковалевський, Т.В. Челишева. – Режим доступу: <http://www.rusnauka.com>.

Костолонова Л.В.

старший викладач кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Христюк І.В.

студентка 4 курсу спеціальності «Фінанси та кредит»
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

РОЛЬ ТА МІСЦЕ БАНКІВСЬКИХ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Необхідність раціоналізації платіжної системи країни зумовлює процес поступового зменшення обсягів операцій з готівкою на користь безготівкових форм розрахунків. Одним із інструментів безготівкових розрахунків є платіжна картка. Проведення операцій з використанням платіжних карток, зокрема банківських, сприяє прозорості та пришвидшенню оборотності коштів у країні, зниженню видатків на забезпечення готівково-грошового обігу, зниженню рівня тінізації національної економіки, залученню додаткових коштів фізичних та юридичних осіб до банківської системи.

Динамічний розвиток банківської інфраструктури відкриває широкі можливості для використання банківських платіжних карток, що сприяє активному розширенню цього виду послуг. Потенціал ринку банківських платіжних карток реалізовано не повністю і банківські установи шукають нові шляхи його освоєння, намагаючись зацікавити клієнта саме таким видом банківського продукту.

В Україні на фоні значних обсягів емісії платіжних карток банками та

досить розвиненої мережі термінальної інфраструктури низькими залишаються темпи впровадження безготівкової оплати за товари та послуги, високим є рівень карткового шахрайства, що є наслідком використання банками застарілих технологій. Невирішеним залишається питання формування національної системи маршрутизації карткових операцій та клірингу. Навіть за внутрішньодержавними операціями з використанням платіжних карток, емітованих банками-резидентами, кліринг відбувається за кордоном через установи-нерезиденти.

Все це свідчить про необхідність удосконалення нормативного, технічного та технологічного забезпечення функціонування ринку банківських платіжних карток з метою підвищення ефективності, надійності, економічності та зручності проведення розрахунків. Таким чином, дослідження питань функціонування ринку банківських платіжних карток в Україні є дійсно особливо актуальним, а вивчення світової практики і перспектив розвитку цього ринку набувають наразі у даний час особливої конкретної значущості.

Проблеми та перспективи розвитку платіжної системи України розкрито у роботах О.І. Барановського, А.М. Мороза, С.В. Науменкової, В.П. Страхарчук, М.І. Савлука, І.В. Сала, В.С. Стельмаха. Розглянуті підходи до структуризації та характеристики платіжних систем в Україні та світу у контексті організаційно-правового забезпечення функціонування карткових платіжних систем наведено в роботах О.Д. Вовчак, О.М. Колодізева [1-3].

Метою роботи є розгляд засад, механізмів і шляхів розвитку вітчизняного ринку банківських платіжних карток.

Сучасні проблеми функціонування економічної системи України визначають необхідність розвитку інфраструктурного банківського бізнесу, зокрема бізнесу, заснованого на банківських платіжних картках, які стають одним з важливих сегментів фінансового ринку країни. Динамічний розвиток банківської інфраструктури відкриває широкі можливості для використання банківських платіжних карток, що сприяє активному розширенню цього виду послуг. Однак далеко не весь потенціал ринку банківських платіжних карток реалізований, і банківські установи шукають нові шляхи його освоєння, намагаючись зацікавити клієнта саме таким видом банківського продукту.

Тому необхідною умовою управління грошовим обігом є «взаємозамінюваність» різноманітних видів платіжних засобів та інструментів, тобто їхня взаємна циркуляція, а також те, що за останнє десятиріччя кордони між ними стали досить невизначеними]. Разом з тим грошовий обіг здійснюється «за допомогою використання різних платіжних засобів та інструментів, що з'явилися в результаті еволюції грошових форм» [4], одним з яких і є платіжна картка.

В процесі дослідження було з'ясовано, що широке запровадження безготівкових платежів з використанням банківських платіжних карток впливає на розвиток економіки країни: стимулює розвиток різних секторів економіки, зокрема, скорочує витрати банківського сектору і споживачів, стимулює споживання, відкриває доступ до позик, сприяє розвитку туризму.

Розвиток національних карткових платіжних систем буде відігравати

вирішальну роль у перерозподілі часток ринку банківських платіжних карток у світі. За прогнозами, це сприятиме зниженню вартості операцій, а також стимулюватиме розширення ринків використання платіжних карток за рахунок посилення конкуренції.

У майбутньому в Україні має існувати власна розвинена національна карткова платіжна система, побудована з використанням сучасних міжнародних стандартів і здатна конкурувати з найбільшими міжнародними системами.

Література:

1. Барановський О. І. Фінансові кризи: передумови, наслідки і шляхи запобігання: монографія / О.І. Барановський. – Київ, 2009. – С. 48.
2. Банківські операції: підручник. — 2-ге вид., допов. і перероб. / А.М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін.; за ред. доктора екон. наук, проф. А.М. Мороза. — К.: КНЕУ, 2002. — 476 с.
3. Колодізев О. М. Проблеми підвищення рівня безпеки операцій з платіжними картками / О. М. Колодізев, В. М. Григоренко // Вісник економіки транспорту і промисловості : Збірник науково-практичних статей. Випуск 38 Додаток. – УкрДАЗТ. – Харків, 2012. – С. 38-43.
4. Харченко В. І. Підсумки діяльності банків України на ринку платіжних карток у 2010 році / В. І. Харченко // Вісник НБУ. — 2011. — № 4 (182). — С. 7-11.

Маслій Н.Д.

кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Дондич Л.В.

студентка 4 курсу напрямку підготовки «Фінанси і кредит»
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

ОЦІНКА РІВНЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО ФІНАНСОВОГО РИНКУ

На сучасному етапі розвитку економіки дедалі більшого значення набуває ефективно організований національний фінансовий ринок, мета якого забезпечити потребу в фінансово-кредитних ресурсах усіх економічних суб'єктів території шляхом акумуляції тимчасово вільних фінансових ресурсів з метою розподілу та перерозподілу.

Важливу роль у формуванні збалансованого економічного розвитку країни відіграють наступні чинники: «локалізація» національного виробництва (за А. Маршаллом), існування «моторних» секторів або особливих територій, де продукують інновації, «полюси зростання» та «осі» (за Ф. Перру, Ж. Будвіль, П. Потье), а також конкурентне середовище й наявність кластерів (М. Портер).